

Aan:
Moderamen Diaconie
Voorzitter Algemene Kerkenraad

Van:
Evert Jan Veldman

Betreft:
Professionele ondersteuning van het diaconale werk in Enschede
- een notitie voor het overleg 6 juli a.s. -

Datum:
29 juni '06

*Traue nicht deinen Augen.
Traue deinen Ohren nicht.
Du siehst dunkel.
Vielleicht ist es Licht.*

Bertold Brecht

Aanleiding

Het MD heeft het MAK te kennen gegeven professionele ondersteuning nodig te hebben

- ter uitvoering van het in het beleidsplan voorgenomen werk
- ter versterking van het diaconale werk in Enschede

De AK erkent het belang van de vraag en heeft het MD gevraagd met een concreet voorstel te komen dat geagendeerd wordt voor de septembervergadering van de AK.

Knelpunten

In het beleidsplan 2004 – 2008 worden de volgende knelpunten genoemd die uitvoering van het beleidsplan bemoeilijken:

- relatief lage opbrengsten van de wekelijkse collecte in de PGE en geringe inkomsten uit overige giften
- laag diaconaal bewustzijn in de wijken
- gebrek aan eigen deskundigheid op de volgende gebieden:
 - uitvoering
 - sociale problematiek en wetgeving
 - werving en inzet van middelen
 - begeleiding van vrijwilligers
 - inbedding van het diaconaat in de kerkelijke gemeente
- voeding van inspiratie
- menskracht
- overbelasting van diakenen (bestuurlijk én uitvoerend actief)
- afstemming organisatiestructuur en diaconale praktijk

Een knelpunt dat er recentelijk bijgekomen is:

- aftreden van mw. Kleisen - den Ouden als adviseur van de Diaconie in zake hulpvragen

Kansen

1.

De Diaconie is zich bewust van diaconale¹ activiteit in Enschede die zich afspeelt buiten de eigen kaders. In het beleidsplan worden genoemd:

- Leger des Heils
- De Wonne
- Oecumenisch Citypastoraat
- Huis van Verhalen

Maar er is meer:

- Nazorg ex-gedetineerden Twente
- Stichting Present
- Voedselbank Enschede
- Woongroep Timon

En er zal vast nog meer zijn dat zich aan ons gezichtsveld onttrekt.

2.

De AK erkent het belang van diaconaat in Enschede. Zowel in de visie die ten grondslag ligt aan de beleidsnotitie van de AK, als tijdens de ambtsdragersvergadering van de PGE in juni '05, is het verlangen verwoord om meer 'open kerk'² te zijn.

3.

De RvK in Enschede bepleit een oecumenische citykerk in Enschede (voorkeur: Jacobuskerk) en heeft dit recentelijk tot haar eerste thema gemaakt. Een citykerk, die zich ontwikkelt tot 'stem in de stad'. Een kerk in het centrum van de samenleving. Deze inzet houdt verband met een ander thema van de RvK: 'Onze kerk in de toekomst' – Hoe ziet de kerk er over 10 jaar uit? De RvK heeft oog voor het diaconale aspect van deze kerk.

4.

De Gemeente Enschede honoreert de waarde van diaconale activiteiten ten dienste van de Enschedese samenleving en ziet in kerken potentiële bondgenoten om antwoorden te vinden op afnemende sociale samenhang en op processen van sociale en economische uitsluiting. Dit is wel eens anders geweest. Inspirerende initiatieven vanuit kerken of kerkgebonden organisaties kunnen rekenen op daadwerkelijke steun van de Gemeente Enschede.

Kansen benutten en knelpunten oplossen: Hoe?

1. De organisatie van de Diaconie van de PGE staat ten dienste van het diaconale werk. Maar is de huidige organisatievorm daarvoor geschikt? Zoals in het diaconale werk de evangelische vraag gesteld wordt: "Wat wilt u dat ik voor u doe?" (Marcus 10: 51), zo zou het College van Diakenen dezelfde vraag kunnen stellen aan bestaande diaconale initiatieven in Enschede: "Wat wilt u dat ik voor u doe?" Op basis van de antwoorden uit het veld kan vervolgens gezocht worden naar een optimale organisatievorm, binnen de randvoorwaarden die de kerkorde stelt.

¹ De inhoud van de term breed genomen. Diaconaat als kerk binnenstebuiten. Het diaconaat is de materiële zijde van de missie, de missie de spirituele zijde van het diaconaat. Een kerkelijke gemeente kan niet zonder diaconale activiteit, maar diaconale activiteit kan wel zonder kerkelijke gemeente.

² Lees: missionair en diaconaal

2. Bestaande diaconale initiatieven zijn eenvoudiger voor het voetlicht te brengen dan vacatures en beoogd werk dat niet uit de verf komt. De Diaconie zou partner kunnen worden van een aantal bestaande initiatieven, gekozen op basis van prioriteitstelling³. Deze vorm van betrokkenheid biedt mogelijkheden om verbindingen te leggen met de viering van de liturgie op zondag en ook om inkomsten te verhogen (Mensen geven eerder en meer voor concrete initiatieven). Daarnaast biedt ze mogelijkheden voor werving van vrijwilligers. Taken kunnen helder gedefinieerd worden en er valt wat te kiezen. Het diaconaal bewustzijn van gemeentes zal toenemen. De Diaconie kan werk maken van zijn taak gemeentes toe te rusten tot diaconaat.
3. Wijkgemeentes kunnen afzonderlijk of gezamenlijk een van de gekozen diaconale initiatieven 'adopteren'. Zo ontstaat een dubbele band: Met de Diaconie en met een of meerdere wijkgemeentes.

Mogelijke taken van de (missionair-)diaconaal predikant

1. Vertalen van het antwoord op de vraag: "Wat wilt u dat ik voor u doe?" van de partnerprojecten naar het College van Diakenen. Mediator zijn.
2. Liturgische aanreikingen doen voor wijkgemeentes. Ervaringen aan het woord laten. Het Verhaal en de verhalen laten oplichten aan elkaar.
3. Bemoedigen en bevestigen van diakenen en vrijwilligers in het veld.
4. Toerusten van diakenen met het oog op hun bijzonder ambt.
5. "Gezicht" zijn van de Diaconie in de Enschedese samenleving.
Contacten onderhouden met bondgenoten die zich op het zelfde speelveld bevinden.
6. Overleg met de RK pastor, die namens het stedelijke team diaconie als werkterrein heeft.
7. PR behartigen.
Intern via website en artikelen in Samenspraak
Extern via website, Tubantia, Huis aan Huis etc.
8. Informeren over relevante ontwikkelingen in den lande op diaconaal gebied.

Tot slot

Andere keuzen door het College van Diakenen leiden tot een ander takenpakket voor de diaconaal predikant. Hoe dan ook, samenhang zal er moeten zijn. Hij kan niet met een onmogelijke opdracht het bos ingestuurd worden.

Zowel het beschikbaar aantal uren als de projectperiode bepalen daarnaast de taakstelling. Er zullen keuzen gemaakt moeten worden.

En helemaal tot slot: Deze notitie wijst een weg, niet *de* weg. Mogelijk helpt de notitie ons bij het oriënteren en uiteindelijk bij het formuleren van een voorstel aan het College van Diakenen en aan de AK.

³ In het beleidsplan zijn dat vluchtelingenwerk en armoede.

